

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

14. Tertium Breve S. D. N. Innocentij Papæ ad Regem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

234 Dissert. I. § VIII. Documenta ex Gallico

sulas: vel, si placet, evolvas Acta ipsa Cleri Gallicani nuper impressa, quæ Tibi rei veritatem luculenter aperient. Quâ cognitâ, minimè dubitamus, quin Majestas Tua illico declareret, nihil sibi majori curæ esse, quâm reddi Deo quæ DEI sunt, à quo tantas opes, tam splendidum ampliùmque Regnum, & omni Regno potiora tot præclara animi corporisque bona accepisti. Longius fortasse quâm patitur vel evidens causæ justitia, vel egregia virtus Tua, in hoc argumento immoramus. Verum non ut confundamus Tehæc scribimus, sed tanquam Filium Charissimum monemus, animo reputantes, nihil prodesse homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Speramus, Charissime Fili, opus non fore, ut novis eximiam Religionem æquitatémque Tuam precibus in hoc negotio interpellamus. Ea cæteróquin est rei magnitudo, in qua non Gallicanæ solùm, sed totius Ecclesiæ dignitas salúsque vertitur, ut pro Apostolici officij nostri munere, extrema potiùs pati omnia, quâm causam istam negligenter agere debeamus. Reliqua super hoc argumento accipies à præfato Nuntio nostro, ac Tibi Apostolican benedictionem perpetuo cum felicitatis Tuæ voto conjunctam amantissimè impertimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 21. Septembris 1678. Pontificatus Nostri anno tertio, missum verò die quartæ Januarij 1679.

Documentum XIV.

Tertium Breve Sanctissimi D. N. INNOCENTII
PP. XI. ad Regem Christianissimum.

25. Decemb. Anno 1678.

Charif.

Charissimo in Christo Filio Nostro Ludovico
Francorum Regi Christianissimo.

INNOCENTIUS PP. XI.

Charissime in Christo Fili noster, Salutem & Apostoli-
cam Benedictionem. Binis jam litteris fusè & luculen-
ter ostendimus Majestati Tuæ, etiam ex concordi omnium
ferè Galliæ Scriptorum testimonio, & ex ipsis Regij tabu-
larij Tui actis, quæm esset Ecclesiasticae libertati injuriosum,
omni humano divinóque juri contrarium, & alienum à
perpetuo Regum Majorum Tuorum more & exemplo,
editum septem ab hinc annis à Te Decretum, quo consue-
tudinem illam custodiendi fructus vacantium Ecclesiarum,
quam Regaliam nuncupant, ad eas quoque Ecclesias
extendi jubes, quæ ejusmodi oneri obnoxiae nunquam fu-
re. In quibus litteris vehementer à Te, pro pastoralis officij
nostrî debito, & pro paternâ quam gerimus æternâ salutis
Tuæ curâ, efflagitavimus, ut decretum ipsum, & alia deinceps
acta adversus jura & libertates Ecclesiarum, abrogari
abolérique mandares. Et sanè illud est cause ipsius meri-
tum, ea de Regij animi Tui æquitate & magnitudine opinio
nostra, ut certâ spe duceremur, Majestatem Tuam, omni-
bus in locum pristinum quamprimum repositis, cor no-
strum ab ulteriori tanâ rei sollicitudine, tot alijs in Catho-
licæ Ecclesiæ procuratione districtum, liberaturam. Ve-
rûm post plurium mensium spatium, quod longanimitati
nostræ probandæ ab ultimis litteris effluxit, nullum adhuc
neque ad eas responsum, neque ex his fructum videmus:
quin etiam plurimorum litteris & sermone, pro comperto
affertur, omnia deteriore loco in dies esse, & prætextu Re-

Gg 2

galiae

allia
indicata
G III
235

236 Dissert. I. § VIII. Documenta ex Gallico
galiæ ejusmodi, Beneficiorum collationes, & canonicas
institutiones impediri, Episcoporum auctoritatem pessum-
dari, Ecclesiasticam disciplinam ordinemque turbari,
novam denique proxim veteri Ecclesiæ praxi & divine
institutioni contrariam, invehî à sæculari potestate; neque
ea clam & timidè fieri, sed palam & manu Regiâ. Non
repetimus hoc loco (ne actum agamus) quo in scandala
& querelæ, quo in Clerum incommoda nascantur, quod
Ecclesiæ universæ à tali exemplo periculum, quæ tempestas
immineat, quæ nomini atque honori Tuо macula, quæ
conscientiæ labes incurratur. Satis enim ea in superioribus
litteris indicavimus: satis patent ipsa per se. Non patitur
tamen sincera & planè paterna erga Te, Regnumque istud
amplissimum charitas nostra, Nos in tantâ Divini honoris
injuriam, in tam gravi Tui ipsius periculo adhuc silere. Sed
cogimur iterum intimo cordis affectu, & in visceribus Jesu
Christi, rogare obsecrareque Majestatem Tuam, ut memor
eiusdem Christi verborum ad Ecclesiæ Præpositos: *Qui
vos audit, me audit.* Nos potius, qui parentis, & quidem
amantisissimi loco sumus, audire velis vera & salutaria stu-
dentes, quâm filios dissidentia, qui terrena tantum sapient,
quique consilijs in speciem utilibus, sed reverâ pernicio-
fis, incliti istius Regni fundamenta, in rerum sacrarum
reverentia, & in Ecclesiæ autoritate juribusque tuendis
posita, convellunt. Qui quidem si iij esse vellent, quos esse
ipsorum dignitas & officium, Tuaque singularis in eos be-
nignitas postulat; imitari potius deberent integratatem si-
demque eorum, quos olim pari loco positos, memorie
proditum est, & in Gallicani Cleri nuper acta relatim, li-
berâ aliquando voce in simili causa monuisse Reges Prae-
cessores Tuos; meminissent, quid, & quâ Religione, ubi
Regni

Regni gubernacula suscepturi sacro chrismate inungerentur, polliciti D^EO fuissent, se videlicet Divinæ ejus gloriæ, omni ope & studio, inservituros, & pro Ecclesiæ suæ sanctæ juribus & libertate afferenda, paratos fore semper sanguinem ipsum vitamque profundere; considerent fluxam & fugacem esse mortalium vitam, Regum præsertim & Principum, qui ubi ad districtum D^EI judicium vocarentur, illuc accederent sine custodibus, sine comitatu, sine ulla Regiæ dignitatis insignibus vel potentia præfidijs, nudi atque inermes, reddituri omnis anteactæ vitæ rationem judicii scrutatori cordium, quem nulla res latet, apud quem non est acceptio personarum, qui potestatem habet mittere in gehennam, ubi potentes potenter tormenta patientur. Nec superiori sæculo defuit in Gallia Episcopus, qui in frequenti aliorum Præsulum Aulæque Procerum corona, apud Henricum Regem hujus nominis tertium, Cleri Gallicani causam in re non absimili orans, Regi dixerit: observatum fuisse, nunquam Regias in Gallia defecisse stirpes, nisi ubi Reges indebitas ad Beneficia nominationes arrogare sibi cœpissent, à quibus Sanctus Ludovicus Rex Christianæ humilitatis gloriâ, quâm Regiæ dignitatis culmine sublimior, usque adeò abhorruisset, ut ultro etiam Pontificiæ autoritate sibi delatas rejecerit. Fuit hæc quondam, fuit in Gallia, imò ad hæc nostra tempora strenuè retenta est, penes Episcopalem Ordinem Apostolica loquendi libertas, nihil metuens, nihil sperans nisi à D^EO: neque id solum per Reges licuit, sed ita Episcoporum monita semper accepta sunt, ut Episcopi ipsis & sibi meritam laudem, & causæ opratum exitum sint consecuti, manseritque propterea inviolata tam diu atque inconcussa sanctio Oecumenici Concilij Lugdunensis: adeò ut nonnulli Galliæ Reges,

G g 3

ges,

llia
nclata
III
237

238. Dissert. I. § VIII. Documenta ex Gallico

ges, impios ac sacrilegos publico decreto eos appellaverint, quicumque Regaliam ad Ecclesias ei non assuetas extendere aliquâ ratione tentarent, sicuti in vestris Annali bus traditum reperitur. Hæc autem temporis præsentis infirmitas, eò accerbior nobis accidit, quod scimus, Majestatem Tuam nihil ducere inter Regij animi ornamenta præstantius, zelo justitiæ & studio divini honoris, pro quo tam pia, tam salubria decreta nuper edidisti, ac tam multa, tanta cum nominis tui laude & bonorum omnium latitia, in præsens agis, destruendo Synagogas & Azylos Hæretorum; ut Tibi non minora in cœlo statuere videaris conservatæ propagataeque Religionis trophyæ, quæ in terris relictum speramus devictarum gentium barbararum. Cavendum tamen est diligenter, ne quod dextera, hoc est ingenita pietas Tua ædificat, destruat sinistra, hoc est, callida & iniqua consilia dicentium tenebras lucem, & lucem tenebras; cum Apostolico moneamus oraculo, qui in uno delinquit esse omnium reum. Non defuere hæc etiam occasione in Gallia quidam, neque plures deessent ex fratribus nostris Episcopis, viri fortes, divinæ legis ac libertatis Ecclesiasticæ zelatores, qui gravissimam hanc, & roti Franciæ Regno, imò Ecclesiæ universæ communem causam, pari constantiâ & spiritu apud Majestatem Tuam agerent: sed metu quodam justo, ut ipsis videtur, ignoscendoque, ut nos autem judicamus, vano, & non solum Episcopali officio, sed etiam magnanimitati & æquitati Tuæ injurioso, retenti silent, expectantes dum humilitas nostra, à filiali Tua in hanc Sanctam Sedem observantia impetraret, quod à Regia Tua justitia, Ecclesijs suis debitum poscere ipsi non audent. Itaque in ijs litteris nostris illorum omnium justum dolorem & preces agnoscet: quin imò Dei ipsius vo-

lun-

luntatem, ore te nostro alloquentis ac serio monentis, ut
prædictum decretum, & quidquid ejus occasione adversus
Ecclesiæ libertatem & jura aëtum gestumque haçtenus fuit,
corrigi emendarique omnino cures. Alioquin magnoperè
veremur, ne subire aliquando debeas, quam Tibi alijs in lit-
teris denuntiavimus, cœlestis iræ animadversionem. Nos
fanè neque hoc negotium per litteras amplius urgebimus,
neque desides erimus in adhibendis remedijis, quæ traditæ
nobis divinitus potestati competit, quæque in tam gravi
periculosoque morbo omittere, sine gravissima neglecti
Apostolici muneri culpa non possemus. Neque tandem
ullum inde incommodum aut periculum, nullam quan-
tumvis sœvam átque horribilem tempestatem pertimesce-
mus; ad hoc enim vocati sumus: neque facimus animam
nostram pretiosiorem quam nos; probè intelligentes, non
forti solum, sed etiam laeto animo subeundas tribulatio-
nes propter justitiam, in quibus, & in Cruce Domini nostri
Iesu Christi nos unicè gloriari oportet. Causam Dei agi-
mus, quærentes non quæ nostra sunt, sed quæ Iesu Christi.
Cum eo propterea, non nobiscum Tibi negotium erit in po-
sterum; cum eo scilicet, adversus quem non est sapientia,
non est consilium, non est potentia. Nos postquam mini-
sterij nostri partes, plantando & rigando, sicut oportet,
impleverimus, expectabimus dūm operi incrementum det
Deus, à quo accuratâ prece flagitare non desinemus, ut
verbis & hortationibus hisce nostris, vim & robur infun-
dat, Majestatis Tuæ animum ad salubriora flectendo, unde
& tu mereri possis, & nos lætari, res Tuas omnes secun-
diore in dies cursu fluere, ac subditas imperio Tuo gentes
perpetuâ atque opimâ pace florere. Tibi Apostolicam
Benedictionem amantissimè impertimur.

Datum Romæ die 29. Decembris anno 1679.

Do-

allia
indicata
III
3.0